

ROKOTUKSET

Suomessa on kansallinen rokotusohjelma. Sen tavoitteena on suojata ihmiset mahdollisimman hyvin rokotuksin estettäviä tauteja vastaan. Rokotusten ansiosta monista taudeista on tullut harvinaisia tai ne ovat hävinneet kokonaan Suomesta.

Kouluterveydenhuollossa annetaan jäykkäkouristus-kurkkumätä-hinkuyskärokote kaikille 14–15-vuotiaille oppilaille sekä papilloomavirusrokote 11–15-vuotiaille tytöille. Jäykkäkouristus-kurkkumätärrokote pitää tehostaa 10 vuoden välein.

Henkilöt, jotka eivät ole aiemmin saaneet rokotuksia tai eivät tiedä rokotuksistaan, saavat rokotteita yksilöllisen ohjelman mukaan. Lisätietoja saa koulu- ja opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajalta. Rokotukset ovat vapaaehtoisia ja maksuttomia.

Teksti: Tuija Vuolle / MAKO-hanke 2013
Kuvat: Sanni Weckman / TAMK
Käännökset: Pirkanmaan tulkikeskus

Sanni Weckman / TAMK

Ennaltaehkäisevä terveydenhuolto koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa

Maahanmuuttajien kotoutumisprosessin tukeminen
lasten ja nuorten terveyspalveluissa -hanke (MAKO)

ENNALTAEHKÄISEVÄ TERVEYDENHUOLTO KOULU- JA OPISKELUTERVEYDENHUOLLOSSA

Ennaltaehkäisevällä terveydenhuollolla tarkoitetaan toimintaa, jolla pyritään mahdollisimman varhain havaitsemaan ja ehkäisemään erilaisia sairauksia ja haitallisia terveystottumuksia. Ennaltaehkäisevällä toiminnalla tuetaan oppilaan/opiskelijan tervettä kasvua ja kehitystä sekä ohjataan terveyttä edistäviin elintapoihin.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa tehdään säännöllisesti terveystarkastuksia. Terveystarkastaja ilmoittaa tarkastusajan oppilaalle/opiskelijalle. Tarkastuksessa kannustetaan jatkamaan terveellisiä elintapoja ja välttämään terveyttä vaarantavia tapoja. Oppilas/opiskelija ohjataan tarvittaessa sairauden hoitoon.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon vastaanotolle voi mennä myös ilman ajanvarausta koulukohtaisesti sovittuina vastaanottoaikoina. Terveystarkastajalla käynnit ovat maksuttomia. Kouluterveydenhuollossa ei ole lääkärin sairausvastaanottoa. Opiskeluterveydenhuollon sairauskäynnit lääkärillä ovat maksullisia 18 vuotta täyttäneille.

KOULUTERVEYDENHUOLLON TERVEYSTARKASTUKSET

1., 5. ja 8. luokan laajat terveystarkastukset

Esitietolomakkeita käytetään apuna terveydenhoitajan tekemässä tarkastuksessa. Lomakkeita käytetään keskustelun pohjana, kun selvitetään oppilaan terveyttä, terveystottumuksia ja oppimista sekä oppilaan ja perheen hyvinvointia. Huoltajat kutsutaan mukaan tarkastukseen.

Tarkastuksessa tutkitaan oppilaan fyysinen terveydentila, kuten paino, pituus, ryhti, näkö ja kuulo. Myös lääkäri tekee terveystarkastuksen oppilaalle. 8. luokan tarkastuksessa terveyttä arvioidaan jatko-opiskelun ja ammatinvalinnan kannalta. Tarkastuksessa keskustellaan mm. ihmissuhde- ja sukupuoliasioista sekä päihde- ja mieliala-asioista.

Terveystarkastukset muilla luokilla

2., 3., 4., 6., 7. ja 9. luokalla oppilaat kutsutaan terveydenhoitajan tarkastukseen. Tarkastuksessa seurataan oppilaan kasvua ja kehitystä, terveystottumuksia sekä hyvinvointia. Terveystarkastajan ja/tai lääkärin tapaamisia järjestetään tarvittaessa useammin.

OPISKELUTERVEYDENHUOLLON TERVEYSTARKASTUKSET

Lukion tai ammatillisen oppilaitoksen opiskelija käy terveydenhoitajan tarkastuksessa yleensä ensimmäisen opiskeluvuoden aikana mikäli opinnot kestävät yli vuoden ajan. Tarvittaessa opiskelija ohjataan lääkärin tarkastukseen. Ensimmäisen vuoden ammattikorkeakouluopiskelijat täyttävät kyselyn, jonka perusteella kutsutaan terveydenhoitajan tarkastukseen.

Tarkastuksessa käytetään esitietolomakkeita keskustelun pohjana, kun selvitetään opiskelijan hyvinvointia, terveyttä ja terveystottumuksia sekä ammatinvalintaan liittyviä asioita. Tarkastuksessa tutkitaan opiskelijan fyysinen terveydentila. Neuvontaa annetaan tarvittaessa mm. ravitsemuksesta, liikunnasta, raskauden ehkäisystä, rokotuksista sekä psyykkisestä hyvinvoinnista.